

Annika Östberg, fånge W 189 68 Deasy

av Marga Pettersson

En pjäs baserad på en brevväxling med fånge W 189 68 Deasy.

Annika Östberg tar oss, via breven, med på en resa från C. I. W, California Institution for Women, ett delstatsfängelse i Kalifornien, genom inre och yttre landskap.

En pjäs av Teater Magnolia

Pressröster: "Berättelsen är en oerhört stark bikt från en cell och ett människoliv. Ibland liknar skildringen Oscar Wildes Ballad från fängelset i Reading med sin svarta bild av att leva utan hopp. Dessa brev som är så raka, som borrar sig ner till frågor om skuld och förnedring. **Marga Pettersson** ger orden kraft och närvaro som lyser genom uppgivenheten." Lars Ring, SVD

"Böcker, reportage och dokumentärer har gett oss bilder av livstidsfångens Annika Östbergs öde. Men det är en teaterföreställning som låter oss komma riktigt nära. **Marga Pettersson** gestaltar Annika Östberg i Kalifornien, USA. Kultursidans recensent förundras över hur teater i dess enklaste form kan beskriva det mest komplicerade livsöde. Gestaltar är ändå ett alldeles för svagt ord. **Marga Pettersson** levandegör Annika på ett så övertygande sätt att rollen blir osynlig. Jag undrar fortfarande, så här dagen efter, hur det går till. Och ut ur alltihop reser sig de stora frågorna om existens och moral. Där hoppet ligger i händerna på guvernören och actionhjälten Arnold Schwarzenegger." Anders Jansson, HT/Kulturnyheter, SVT

Medverkande:

I rollen som Annika: **Marga Pettersson**

Rösten: **Anita Ekström**

Regi/bearbetning: **Björn Melander**, Regi/teknik: **Jan Öqvist**

Ljudinspelning: **Kurt Öberg**

Pressbilder/affischbild: **Maud Nyberg**

Om föreställningen:

Annika Östberg, fånge W 189 68 Deasy tar oss via sina brev och annat autentiskt material med på en resa från C. I. W, California Institution for Women, ett delstatsfängelse i Kalifornien, genom inre och yttre landskap. Från Hässelby i Sverige genom droglandskapen i Haight-Ashbery, San Fransisco – 68, den osökta prostitutionen och fram till de tragedier som höll henne i fängelse i 30 år. Annika är efter idag fri. Vi möter en känslig och intelligent kvinna som under speciella omständigheter erkänt och straffats för ett brott hon inte begått. Det är inte många som vet att Annika varit förbjuden att skriva en bok. Annikas begåvning att uttrycka sig i skrift ger röst åt tusentals kvinnor i USA fängslade under liknande premisser.

Om pjäsens tillblivande:

Jag skrev mitt första brev till Annika Östberg vintern -95. Jag hade gripits av hennes öde och tanken var att om jag kunde få brevväxla med henne skulle jag sen kunna skriva en pjäs. Det fanns bara ett sätt och om Annika själv ville berätta kunde en pjäs växa fram. Det första mötet med hennes förmåga att beskriva sina tankar, omgivningen och det hon varit med om gav mig gånad över hela kroppen. Inte ett uns av bitterhet, inte en ond tanke eller ett fult ord - utan en driven författares språk och förmåga att via orden visualisera djupt tänkta tankar och händelser. Via breven rullades ett liv upp framför mina ögon som jag aldrig kunnat föreställa mig; levtt av en känslig och intelligent kvinna. Jag var ohjälpligt fascinerad, hade aldrig ens kunnat föreställa mig hennes insikt eller det fantastiska sätt som hon klär sina erfarenheter, tankar och känslor i ord. Och även om det tagit månader mellan breven, ibland ett år, så har jag inte velat ge upp. När väl breven kom var dom långa och innehållsrika. Bit för bit målade hon upp sin "värld" och förmedlade insikter och upplevelser. Pjäsen är ett resultat av vårt samtal.

Marga Pettersson

”Varje val, varje handling, bär med sig konsekvenser.”
Annika Östberg

Projektet har genomförts med stöd av: Stiftelsen Längmanska kulturfonden, Helge Ax:son Johnsons Stiftelse och Konstnärsnämnden. Stockholm stads kulturförvaltning.

Fakta i fallet Annika Östberg Deasy:

I den Kaliforniska lagstiftningen, och i många andra delstaters lagstiftning i Amerika, döms den som är närvarande vid ett brott, lika hårt som den som utför det, om inte personen bevisligen försökt hindra det som sker eller på annat sätt tagit avstånd. Annika Östberg Deasy hotades av dödsstraffet. Mot slutet av rättegången gick hon med på en 'plea bargain', på inrådan av sin advokat som tilldelats henne av delstaten. Det betydde att hon gick med på att förhandla sig till ett mildare straff. För att uppnå det måste hon erkänna sig skyldig, oavsett vad som skett på platserna för brotten. Därefter verkställer man den överenskommelse man har gjort. Fallet kan avslutas och fällande av dom sker. I Annikas fall, 25 år eller livstid, utan möjlighet till villkorlig frigivning. Annika erkände sig skyldig till första gradens mord den 1/6 – 83, och domen föll den 15/8. Hennes advokat räknade med att hon skulle bli benådad och vara ute igen efter 8 till 12 år. Men, man ändrade lagen om villkorlig frigivning senare och möjligheterna till benådning försämrades. Den 31 maj 2005, beslutade the Board of Prison Terms, benådningsnämnden, i Kalifornien en tredje gång att inte tidsbestämma Annika Östbergs straff. År 2008 får hon ytterligare en ny chans till prövning. Den mördade polismannens anhöriga uttryckte en önskan att Annika Östberg ska avtjäna hela straffet i det amerikanska fängelset och det påverkade nämndens beslut. 18 september 2008 beslöt the B.P.T en fjärde gång att inte tidsbestämma straffet. Numera är Annika överförd till Sverige. I maj 2011 släpptes Annika enligt riktlinjerna fri av svensk kriminalvård.

Annika Östberg har under 28 år fört en kamp om att få avtjäna den resterande tiden av sitt straff i ett svenskt fängelse. Annika är svensk medborgare. Hon är idag den person i svensk kriminalhistoria som suttit längst tid fängslad i ett utländskt fängelse.

Det är inte många som känner till eller ens vet att Annika varit förbjuden att skriva en bok, eller att skriva något annat än i brevform. Annika Östbergs häpnadsväckande begåvning att uttrycka sig i skrift ger nu röst åt tusentals kvinnor fängslade under liknande premisser i Staterna.

Fakta och siffror om dödsstraffen i USA:

Under 2006 avrättades minimum 1, 591 människor i 25 länder och minimum 3, 861 människor dömdes till döden i 55 länder. Detta är bara lägsta antal; rätt antal var med säkerhet högre. År 2006 ägde 91 procent av alla kända avrättningar rum i Kina, Iran, Pakistan, Irak, Sudan och USA. 2006 avrättades 53 fångar i 12 stater i USA, vilket summerade antalet avrättade sen dödsstraffet återinfördes 1977 till 1057. 1 januari 2007 var antalet dödsdömda ca 3, 350. Dödsstraffet finns lagstadgad i 37 av USAs 50 stater. USA har även militärt och federalt dödsstraff.

Källa: Amnesty International

Fakta om pjäsen:

Pjäsen är en monolog bearbetad ur en text för fem skådespelare av Marga Pettersson. En dramadokumentär gjordes för radioteatern i Stockholm och sändes i oktober -98. Den versionens titel är Ett Gungande Hav av Kvinnor, regi och bearbetning: Björn Melander. Den versionen har också producerats av tysk radio i Köln. Pjäsen har också åkt på turné i USA, 2002, för fem staged readings, varav tre i Kalifornien och två i NYC. Svenska konsulatet i San Francisco var initierande arrangör med sin veckolånga kvinnokonferens, The F-word Project. Teaterförlag: Colombine AB +46-8-411 70 85.

Litteratur och annat om Annika Östberg:

Sorgfågel, av Lena Katarina Swanberg

Dokumentärfilmaren Tom Alandhs 2 timmarsdokumentär för SVT -98.

Drömmen om Sverige, dokumentär av Tom Alandh för SVT -11.

Teater Magnolia är en ideell förening som grundades år 2004, främst för att främja och initiera nyskriven dramatik. Vi har ingen egen scen utan kan dyka upp på någon av alla de scener som mest befrämjar produktionens syften.

Teater
Magnolia

C/O PETTERSSON LILL-JANS PLAN 1 B, 114 25 STOCKHOLM 08-411 48 64 070-880 98 62
INFO@TEATERMAGNOLIA.SE HEMSIDA: WWW.TEATERMAGNOLIA.SE